

FÖRSVARSHÖGSKOLAN
UTBILDNINGSKATALOG

2020 | 21

Lärosalar N 301 - N 306
Trapphus C Hiss

Gränslasare
Hälsöbisen IX
Kamrömen (v.a.)
Kaféhallen (v.)
Klassrum 200
Mötesrum (v.a.)
Väntekontoret

Studera för en
säker framtid

Försvarshögskolan

Utbildningar för en säkrare värld

Innehåll

Statsvetenskap	6
Militärhistoria	14
Officersprogrammet	20
Fristående kurser	32
Bra att veta	39

Uppgifterna i denna katalog bygger på information som fanns tillgänglig i november 2019. Försvarshögskolan förbehåller sig rätten att lägga till eller ställa in program och kurser.

Redaktör: Anna-Lena Bard.

Ansvarig utgivare: Camilla Magnusson.

Skribenter: Anna Arnerdal, Josefin Svenberg.

Fotografer: Studio CA, Melker Dahlstrand/Sveriges riksdag, Anders G Warne, Angelica Lönnberg Gavazzeni, Anders Wiklund/TT, Per Kagrell/EXP/TT.

Grafisk form och produktion: Sinfo Yra.

Tryck: Arkitektkopia 2019.

Upplaga: 7 000 ex.

Vi befinner oss i en föränderlig och osäker omvärld. Spänningar mellan stormakter, cyberattacker och påverkanskampanjer i en gråzon mellan krig och fred genomsyrar en allt mer komplicerad säkerhetspolitisk kontext. Samtidigt står världen gemensamt inför bredare säkerhetsutmaningar kopplade till klimatförändring, radikalisering och terror, pandemier och en galopperande teknologisk utveckling. Det är denna värld som formar den verklighet som Försvarshögskolan arbetar för att förstå och hantera – idag och i framtiden. Om du har viljan och passionen att bidra till att göra världen lite säkrare och tryggare är det till oss du ska söka dig, i uniform eller utan.

Försvarshögskolans identitet och vision ryms i en enda mening: vi ska vara ett internationellt ledande lärosäte inom försvars- och säkerhetssektorn. Här möts civila och militära perspektiv på gårdagens, dagens och framtidens säkerhetsutmaningar och här utvecklas instrument för effektivt agerande i händelse av väpnade konflikter eller andra svåra samhällskriser.

Våra program och kurser är specialiserade på området försvar, krishantering och säkerhet. I militärhistoria lär du dig hur dåtidens konflikter och krig formar dagens säkerhetspolitiska karta. Statsvetenskap med inriktning mot krishantering och säkerhet ger dig förståelse för hur kriser uppstår, förebyggs och hanteras i en svensk, europeisk och global kontext. På Officersprogrammet utbildas framtidens ledare och du får de kunskaper som krävs för att arbeta som officer i Försvarsmakten. Dessutom erbjuder vi kurser i folkrätt, ledarskap under påfrestande förhållanden och i ledningsvetenskap.

Därför ska du välja oss

Vi är en specialiserad högskola med ett centralt och viktigt uppdrag, att genom forskning och utbildning bidra till ett säkrare Sverige och en säkrare värld. Försvarshögskolan är därför lärosätet för dig med engagemang och intresse för säkerhet och fred och för dig som vill kombinera praktik och teori, i en miljö präglad av mångfald och nyfikenhet. Vi är den lilla högskolan med det stora uppdraget – här är du som studerar inte en i mängden.

Vi är en unik mötesplats mellan det civila och det militära, där du med ett kritiskt förhållningssätt får tillämpa och utveckla metoder för att analysera och hantera både kris och krig.

Vi ger dig svaren på varför konflikter och kriser uppstår, hur de förebyggs och hur de hanteras när de inträffar. Hos oss får du verktygen och kunskaperna som gör dig redo att möta utmaningarna i praktiken, kanske som analytiker, officer, diplomat, chef och ledare, säkerhetsexpert eller krishanterare.

Vårt löfte till dig

Försvarshögskolans utbildningar är utvecklade och formade av landets främsta forskare, lärare och experter inom försvar, krishantering och säkerhet. Tillsammans skapar de en plattform för vetenskaplig forskning och utbildning med uppdraget att kompetensförsörja Sveriges totalförsvar och det bredare säkerhetssystemet. Våra program och kurser är därför både av högsta vetenskapliga kvalitet och samtidigt yrkesnära. De kommer att förbereda dig för din framtida arbetsmarknad genom att du kommer att studera dagens säkerhetsutmaningar på djupet, möta professionsföreträdare i sektorn, ges möjligheter att praktisera på myndigheter och företag och att pröva dina kunskaper i en befattning under övningar, i tävlingar och i rollspel.

Under din studietid på Försvarshögskolan kommer du inte minst att få en unik förståelse för samspelet mellan civila och militära roller i kriser och konflikter.

Detta gör att din utbildning och kompetens kommer att vara eftertraktad på arbetsmarknaden.

Varmt välkommen till Försvarshögskolan!
Robert Egnell, rektor

Fyra skäl att läsa på Försvvarshögskolan

Ett litet familjärt lärosäte

Försvvarshögskolan är en relativt liten högskola. Här går ungefär 800 studenter. Det innebär att du som student inte försvinner i mängden utan får en nära relation till lärare och kurskamrater.

Praktisk träning och teori

Våra utbildningar kombinerar teoretiskt lärande i form av föreläsningar och seminarier med praktiska moment. Du får använda dina kunskaper i realistiska rollspel och andra verklighetsnära övningar.

Arbetsmarknadsnära utbildningar

Hos oss går du utbildningar som förbereder dig för arbetslivet. Under studietiden möter du ofta föreläsare från näringsliv och myndigheter. En examen från Försvarshögskolan öppnar många dörrar till intressanta karriärer inom försvar, krishantering och säkerhet.

Mötet mellan civilt och militärt

Försvarshögskolan är det enda lärosätet i Sverige med akademiska utbildningar inom både det civila och det militära området. Det skapar förutsättningar för samverkan och förståelse som bidrar till bred samhällssäkerhet och ett bättre totalförsvar.

Statsvetenskap

INRIKTNING KRISHANTERING OCH SÄKERHET

Statsvetenskap handlar om politik, makt och demokrati. Vår profil fokuserar på krishantering och säkerhetspolitik. Utbildningen ger dig förståelse för de förhållanden som ligger bakom politiska händelser och staters agerande i säkerhetspolitiska frågor.

VAD LEDER PROGRAMMET TILL?

En utbildning i statsvetenskap med inriktning krishantering och säkerhet ger dig förutsättningar för att arbeta med olika perspektiv på samhällssäkerhet, till exempel som utredare, rådgivare eller analytiker med fokus på risk-, kris- och säkerhetsfrågor inom privat eller offentlig sektor.

OM PROGRAMMET

När du läser statsvetenskap lär du dig teorier och begrepp inom statsvetenskap och säkerhetspolitik, till exempel vad skillnaden på krig, kris och konflikt är, eller vad demokrati och rättvisa innebär.

Under utbildningen diskuterar och analyserar du också kriser och säkerhetspolitiska frågor utifrån normer, maktförhållanden och identitet. Du lär dig hur Sverige, EU och andra länder är uppbyggda och hur det ökade samarbetet mellan nationer har

påverkat politik och säkerhetspolitik.

Utbildningen har flera praktiska inslag som rollspel och övningar, vilket är uppskattat bland studenter, och bra förberedelser för framtida praktik och arbetsliv. Till exempel avslutas fortsättningskursen i statsvetenskap med ett två veckor långt rollspel.

Fiktiva länder får ett försämrat säkerhetspolitiskt läge när det uppstår diplomatiska och militära förvecklingar. Ni får fatta beslut, organisera er, kommunicera och samordna organisationer och myndigheter för att hantera krisen. Lyckas ni hantera krisen eller blir det krig?

I slutet av utbildningen läser du vetenskaplig metod och skriver en uppsats. Genom att lära dig hur vetenskaplig kunskap tas fram kommer du lättare kunna värdera påståenden du möter, både i media och på arbetsplatsen. Du får en bättre förståelse för samhällsdebat-

Behörighet: grundläggande behörighet + Engelska B och Samhällskunskap A, alternativt Engelska 6 och Samhällskunskap 1b eller Samhällskunskap 1a1 + 1a2.

Högskolepoäng: 180

Kursstart: höstterminen 2020

ten inom området, och blir bättre på att ifrågasätta det som utges för att vara sanning.

VALBAR TERMIN

Den tredje terminen läser du en valbar kurs, antingen på Försvarshögskolan, på ett annat lärosäte eller vid ett utländskt universitet som vi har utbyte med.

PRAKTIKTERMIN

Sista terminen kan du göra praktik vid myndighet, organisation eller företag i Sverige eller utomlands. Du får delta i det dagliga arbetet på praktikplatsen och får erfarenhet av arbetsuppgifter som anknyter till statsvetenskap och kris- och konfliktshantering.

· UPPFÖRDES · FÖR ·
· SVERIGES · RIKSDAG ·
· ÅREN · 1895-1904 ·

Säkerhetspolitik är ständigt aktuellt

Sveriges försvar är inte bara en angelägenhet för Försvarsmakten. Alla har ett ansvar, tycker studenten Hedvig Kaskal. Efter tre år på Försvarshögskolan väntar jobb inom krishantering och säkerhet.

När hon var 17 år åkte Hedvig Kaskal till Nairobi i Kenya för att läsa andra året på gymnasiet. Under hennes år där försämrades säkerhetsläget i landet och hon kunde vakna mitt i natten av att det pågick skottlossning i närheten.

– Mina upplevelser i Kenya väckte mitt intresse för säkerhetspolitik och jag började googla på vilka utbildningar som fanns, säger Hedvig Kaskal.

Hon hittade Försvarshögskolan

och läser nu sista året på statsvetenskapsprogrammet.

Vad har varit bäst under dina år på Försvarshögskolan?

– Att jag har fått en bredare förståelse för hela totalförsvarssystemet och insikter i hur det civila försvaret fungerar. Att få läsa om allt från krishantering vid skogsbränder i Sverige till stora internationella diplomatiska kriser.

– Vi tränar mycket praktiskt och

»Det är spännande att det civila och militära finns sida vid sida.«

gör olika rollspel. Jag har varit både svensk försvarsminister i ett eskalerande krig med andra makter och ungersk premiärminister i Europeiska rådet. Det ger väldigt mycket att testa sina teoretiska kunskaper i verkliga sammanhang.

Hur var det att börja här?

– Det var lite ovant i början med alla uniformer i korridoren. Men den här unika civilmilitära mötesplatsen har gett mig en helt annan förståelse

HEDVIG KASKAL

Ålder: 22

Program: Statsvetenskap med inriktning krishantering och säkerhet

Termin: 5 av 6

Därför statsvetenskap: Oavsett vad du kommer att jobba med eller gör i vardagliga livet har du nytta av den här utbildningen.

för säkerhet och politik och vad som bygger ett starkt totalförsvaret.

Statsvetenskap kan man läsa på många ställen, varför ska jag välja Försvarshögskolan?

– Det är bara här du får inriktningen mot krishantering och säkerhet. Kurserna är alltid aktuella och tar upp det komplexa säkerhetsläget och de nya hot vi kan ställas inför. Vi är bäst på det vi gör. Vi har de bästa lärarna och de bästa student-

erna. Sverige satsar på totalförsvaret och det gör Försvarshögskolans utbildningar högaktuella.

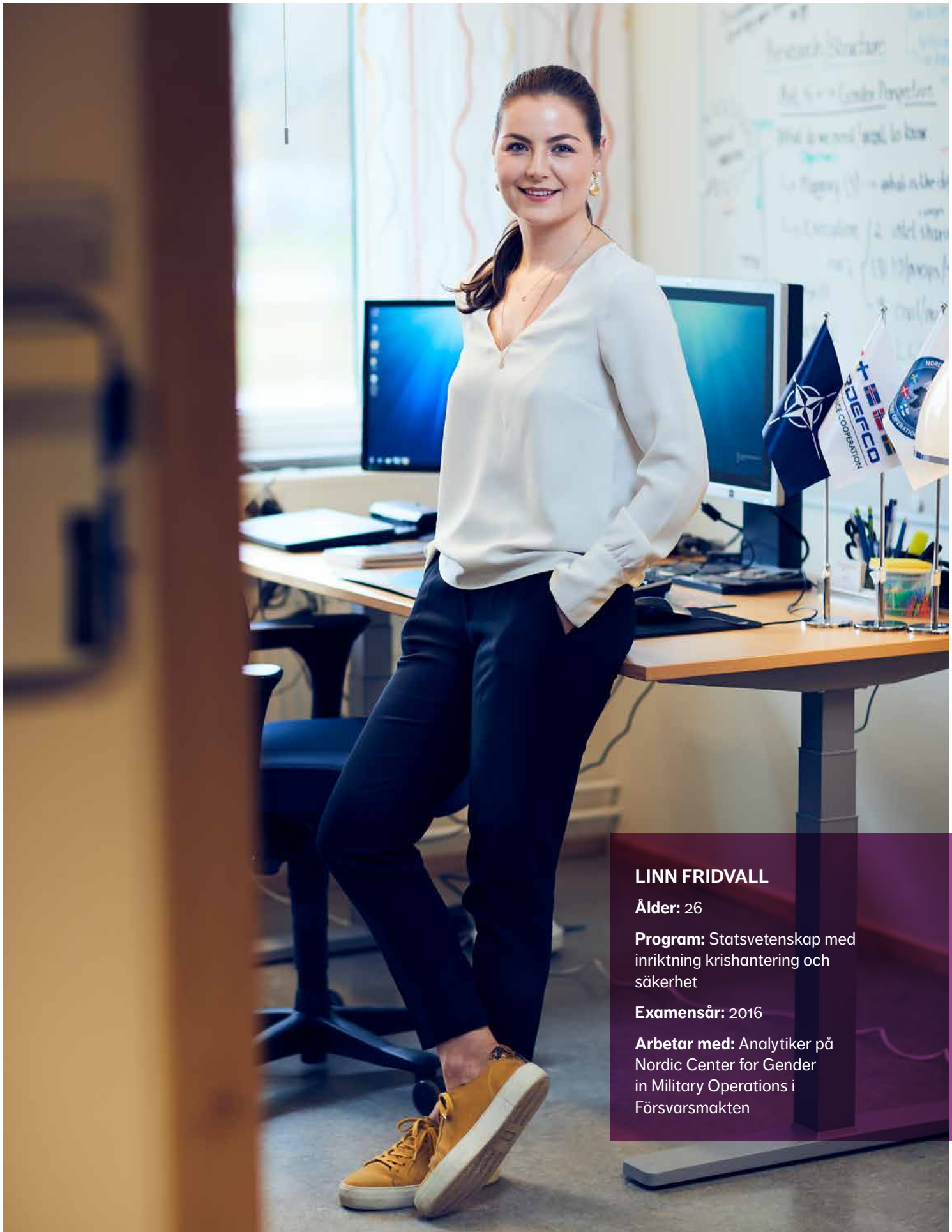
Vad utmärker lärosätet, tycker du?

– Skolan är liten och det är bra. Det gör att tröskeln för att lära känna både andra studenter och lärarna är låg. Och det är spännande att det civila och militära finns sida vid sida. Det är en lyhörd skola som vill att förutsättningarna för

studenterna ska vara så bra som möjligt.

Vad vill du jobba med efter examen?

– På sikt vill jag jobba utomlands med internationella relationer. Vad jag ska göra direkt efter examen vet jag inte riktigt än, jag vill gärna testa på olika delar av branschen. Försvarspolitik är väldigt intressant och jag jobbar gärna med nationellt totalförsvaret. ■

LINN FRIDVALL

Ålder: 26

Program: Statsvetenskap med inriktning krishantering och säkerhet

Examensår: 2016

Arbetar med: Analytiker på Nordic Center for Gender in Military Operations i Försvarsmakten

»Jag får göra märkbar skillnad«

Om krig skulle bryta ut i Europa skulle män, kvinnor, pojkar och flickor påverkas olika. Just det är Linn Fridvalls expertområde: Hur vi bör använda gendernperspektiv i nationellt och kollektivt försvar.

Det förändrade säkerhetsläget i Europa har gjort att fler länder, inklusive Sverige, börjat rusta upp sitt nationella försvar och därmed skiftat fokus från internationella insatser.

– Det handlar om att övertyga våra egna försvar att gendernperspektiv behövs även på hemmaplan. Vi måste slå hål på myter om att gendernperspektiv enbart handlar om kvinnor när det faktiskt handlar om att tillgodose alla olika gruppers säkerhetsbehov och därmed skydda hela civilbefolkningen, säger Linn Fridvall, som är analytiker på Nordic Center for Gender in Military Operations (NCGM) vid Försvarsmakten.

NCGM grundades av det nordiska försvarssamarbetet, Nordefco, för att förbättra de nordiska ländernas förmåga att implementera FN:s säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Idag är det ett kunskaps- och utbildningscenter för gendern i militära operationer och är även ansvarig för den disciplinen inom hela Nato.

Varför har du sökt dig hit?

– Jag minns när vi hade en föreläsning om FN:s resolution 1325

om kvinnor, fred och säkerhet på Försvarshögskolan med Martina Lindberg. Då fick jag upp ögonen för ämnet.

– Resolution 1325 och efterkommande resolutioner har förändrat hur vi ser på civilbefolkningens roll i konflikt och uppmärksammat hur militärens handlingar påverkar kvinnor, män, pojkar och flickor olika. NCGM jobbar med att öka förståelsen och kunskapen om detta främst hos militära aktörer genom kapacitetsutveckling och utbildning. Det arbete som centret utför innebär faktiskt förändring och jag har alltid strävat efter att ha ett jobb där jag får göra märkbar skillnad, säger Linn Fridvall.

Vad gör du om dagarna?

– Jag driver just nu ett projekt inom ”Collective defence and gender” som fokuserar på hur de nordiska länderna samt Nato ska implementera ett gendernperspektiv i militära operationer och insatser som äger rum på eget territorium. Det förändrade säkerhetsläget i Europa har gett upphov till frågan om varför det behövs ett gendernperspektiv i

utvecklade demokratiska stater med full kapacitet att skydda sin civilbefolkning. Inom ramen för projektet har jag gjort mycket research och resor till Natos operationella högkvarter.

I september anordnade Linn ett två dagar långt expertmöte på Natos strategiska högkvarter i Belgien. Mötet kommer bland annat resultera i en rapport och utveckling av ett koncept som kommer att övas på inom Nato.

Vilken nytta har du av din utbildning?

– Inriktningen mot säkerhetspolitik och krishantering är unik för Försvarshögskolan. Utöver innehållet i utbildningen har jag utvecklat en analytisk förmåga som varit jättebra för mitt nuvarande arbete.

– Det nätverk jag byggt genom studierna är också värdefullt. Eftersom många av Försvarshögskolans alumner mer eller mindre jobbar inom samma bransch kan vi utbyta erfarenheter, kunskap och kontakter med varandra. ■

NÄR ÄR DET OKEJ ATT ANFALLA EN ANNAN STAT?

Nja, säger folkrättsexperten, riktigt så kan man inte fråga. Vi reder ut begreppen med hjälp av några välkända konflikter.

Den korrekta frågan är: När får stater använda våld i internationella relationer? Det enkla svaret är: Det får de normalt inte. Enligt FN-stadgan råder ett allmänt våldsförbud mellan världens stater. Men det finns *två* undantag:

- Om en stat blir utsatt för ett väpnat angrepp så får den angripna staten använda våld i självförsvar.
- Om FN:s säkerhetsråd beslutar att stater får använda våld på eller mot en annan stats territorium.

– Utöver dessa klara undantag finns en mängd omstridda undantag som vissa stater ändå vill hävda. Det är ofta militärt starka stater som gör en vidare tolkning av folkrätten medan de svagare ofta argumenterar för en mer begränsad rätt att använda våld i internationella relationer, säger Pontus Winther, folkrättsexpert och studierektor på Försvarshögskolan.

Okej

Ett riktigt skolboksexempel är när Irak anföll Kuwait 1990. Ett tydligt fall av olaglig militär invasion av en annan stats territorium. Då fick Kuwait använda våld för att freda sitt territorium.

– Det är också ett av få fall där medlemmarna i FN:s säkerhetsråd

var överens om att det var ett väpnat angrepp och att Kuwait därmed hade rätt att använda militärt våld i självförsvar, säger Pontus Winther.

Omtvistat

Det finns otaliga exempel på där det inte är så tydligt eller där stater åtminstone inte är överens. Man kan till exempel fråga sig om det är ett väpnat angrepp att flyga flygplan in i en skyskrapa. Och om det inte är en stat som använder våld mot en annan stat, vem har den angripna staten då rätt att agera i självförsvar mot? Detta var frågor som ställdes efter Al Qaidas angrepp mot USA den 11 september 2001.

FN:s säkerhetsråd sa inte tydligt att Al Qaidas handlingar var ett väpnat angrepp. USA, däremot, gjorde tolkningen att det var så. De menade också att Al Qaida genomförde angreppet med stöd av talibanregimen i Afghanistan. Därför anföll de Afghanistan för att, som de sa, förhindra ytterligare angrepp på USA eller amerikanska intressen.

Inte okej

Nord- och Sydkorea är ständigt i konflikt med varandra.

– Sydkorea har bland annat gigantiska högtalare vid gränsen där

de sänder västerländsk popmusik och informerar om hur bra det är i Sydkorea, säger Pontus Winther. Här finns ingen rätt till våldsanvändning i självförsvar, även om Nordkorea anser att den sydkoreanska kommunikationspåverkan utgör ett verkligt hot. Den här typen av kommunikationspåverkan utgör helt enkelt inte ett väpnat angrepp i FN-stadgans mening.

Hot mot internationell fred och säkerhet

Det andra undantaget från våldsförbudet är när FN:s säkerhetsråd bestämmer att en militär insats måste genomföras för att bevara

Folkrätten är staternas rättsordning. Den reglerar rättigheter och skyldigheter i både fred och krig framför allt för stater men också för internationella organisationer och vissa andra aktörer. Folkrätt reglerar allt ifrån internationell handel till hur krigsfångar ska behandlas.

PONTUS WINTHER

Studierektor i juridik, verksam vid Centrum för operativ juridik och folkrätt vid Forsvarshögskolan

Bästa lästips till intresserade: Följ en blogg som diskuterar folkrätt! På till exempel opiniojuris.org eller ejitalk.org får du snabba rättsliga analyser av aktuella händelser från världens främsta folkrättsexperter.

Bästa tips till blivande studenter: Välj framför allt ett ämne som du är intresserad av. Är du intresserad av hur stater och andra internationella aktörer får agera – läs folkrätt.

internationell fred och säkerhet. Då utfärdar säkerhetsrådet en resolution som ger stater rätt att under FN:s mandat genomföra fredsbevarande eller fredsframtvängande operationer. En sådan operation pågår just nu i Mali där bland annat Sverige medverkar.

– Det har också hänt att vissa stater påbörjat militära interventioner med argument för att det finns en rättslig grund. Säkerhetsrådet har först i efterhand utfärdat resolutioner som ger rättsligt mandat till

våldsanvändning. Så var fallet i till exempel Irak 2003 och i Kosovo 1999. I Libyen 2012 fanns en säkerhetsrådsresolution från början, men då rådde det oenighet om hur den skulle tolkas, säger Pontus Winther.

Folkrätten är alltså inte glasklar. Men vad har vi för nytta av att veta när stater får använda våld? Pontus Winther förklarar:

– Det är just det. Det förekommer så många olika argument för olika ståndpunkter från olika aktörer. Att kunna bedöma dem på ett inform-

erat sätt och inte köpa alla argument är viktigt, särskilt i en tid då fler och fler stater och andra aktörer inte verkar bry sig om vad som är sant och falskt, menar han och fortsätter:

– Vi bör till exempel vara sunt skeptiska till vad Ryssland säger avseende sin internationella maktutövning, eller när USA eller någon annan stat säger att de har rätt att genomföra militära operationer på andra staters territorier. Då måste vi kunna värdera den informationen utifrån en god kunskap i folkrätt. ■

Militärhistoria

För att förstå dagens kriser, konflikter och krig krävs ett historiskt perspektiv. Studier i militärhistoria gör dig därför väl insatt i bakgrunden till dagens säkerhetspolitiska karta.

VAD LEDER PROGRAMMET TILL?

Många av dagens problem grundar sig i gamla konflikter och militärhistoria ger dig därför en förståelse till varför världen ser ut som den gör. Förståelsen är viktig för dig som vill jobba med försvarsfrågor och säkerhetspolitik.

Med utbildningens särskilda profil är en framtid inom försvars- och säkerhetssektorn trolig.

OM PROGRAMMET

Militärhistoria handlar om samspelet mellan de stora samhällsstrukturerna och den militära sektorn under olika epoker, något som löper som en röd tråd genom hela programmet. Det finns också flera praktiska inslag som rollspel och övningar, vilket är uppskattat bland studenter. Programmet genomförs också i nära relation med framtida arbetsgivare.

Utbildningen inleds med en introduktionstermin där vi tittar närmare

på internationella relationer, samtida krigföring, beslutsfattande och beslutsprocesser. Du fortsätter sedan med militärhistoria från antiken till idag. Du lär dig förstå hur krig, krigsmakt och samhälle hänger ihop och hur teknisk förändring, militära reformer och sociala förhållanden påverkar varandra.

De viktigaste verktygen för en historiker är källkritik och förmågan att värdera och bearbeta stora mängder information. Det kritiska tänkandet genomsyrar utbildningen och ökar din förmåga att självständigt ta ställning till olika problem och förklaringar. Dessa kunskaper får du sedan fördjupa och tillämpa under programmets näst sista termin.

Genom att lära dig hur vetenskaplig kunskap tas fram kommer du lättare kunna värdera påståenden du möter, både i media och på arbetsplatsen. Du får en bättre förståelse för samhällsdebatten inom området,

Behörighet: grundläggande behörighet + Engelska B och Historia A, alternativt Engelska 6 och Historia 1b eller Historia 1a1 + 1a2.

Högskolepoäng: 180

Kursstart: höstterminen 2020

och blir bättre på att ifrågasätta det som utges för att vara sanning.

VALBAR TERMIN

Den tredje terminen läser du en valbar kurs, antingen på Försvarshögskolan, på ett annat lärosäte eller vid ett utländskt universitet som vi har utbyte med.

PRAKTIKTERMIN

Sista terminen kan du göra praktik vid organisationer, företag och myndigheter med koppling till försvars- och säkerhetssektorn, där informationsbehandling och utredningsarbete står i centrum.

Som historia fast med mer spänning

Linus Jarhede hade tänkt ta ett sabbatsår efter gymnasiet men när antagningsbeskedet från Försvarshögskolan kom blev han ändå sugen på att plugga vidare. Nu är han snart färdig med sina studier och ser sig själv som blivande analytiker inom Försvarsmakten.

Varför militärhistoria?

– Jag har haft historielärare som väckt mitt intresse för historieämnet. Mycket av det man läser om i vanlig historia har med militära företeelser att göra samtidigt som det militära ofta är en reflektion av civila värderingar. Den militära historien är helt enkelt spännande.

Vilken historisk period gillar du mest?

– Perioden precis före första världskriget. Det är innan ramarna för hur man bedriver krig idag fastställdes. Det var en dynamisk tid då gamla militära idéer skulle anpassas till nya materiella förutsättningar, vilket fick en del olyckliga konsekvenser.

Ja, varför är studier om dåtiden relevant för nutiden och framtiden?

– Det ger perspektiv på dagens händelser. I dag pratas det till exempel mycket om den nya ryska hybridkrigföringen. Men den är inte ny. Det är samma typ av krigföring som startade under första världskriget. Det är bara att man har andra verktyg i dag.

Vad lär du dig mer konkret?

– Jag får förståelse för hur det militära och civila förhåller sig till varandra. Jag lär mig att sammanställa, analysera och presentera det historiska materialet. Jag bli bra på att skriva.

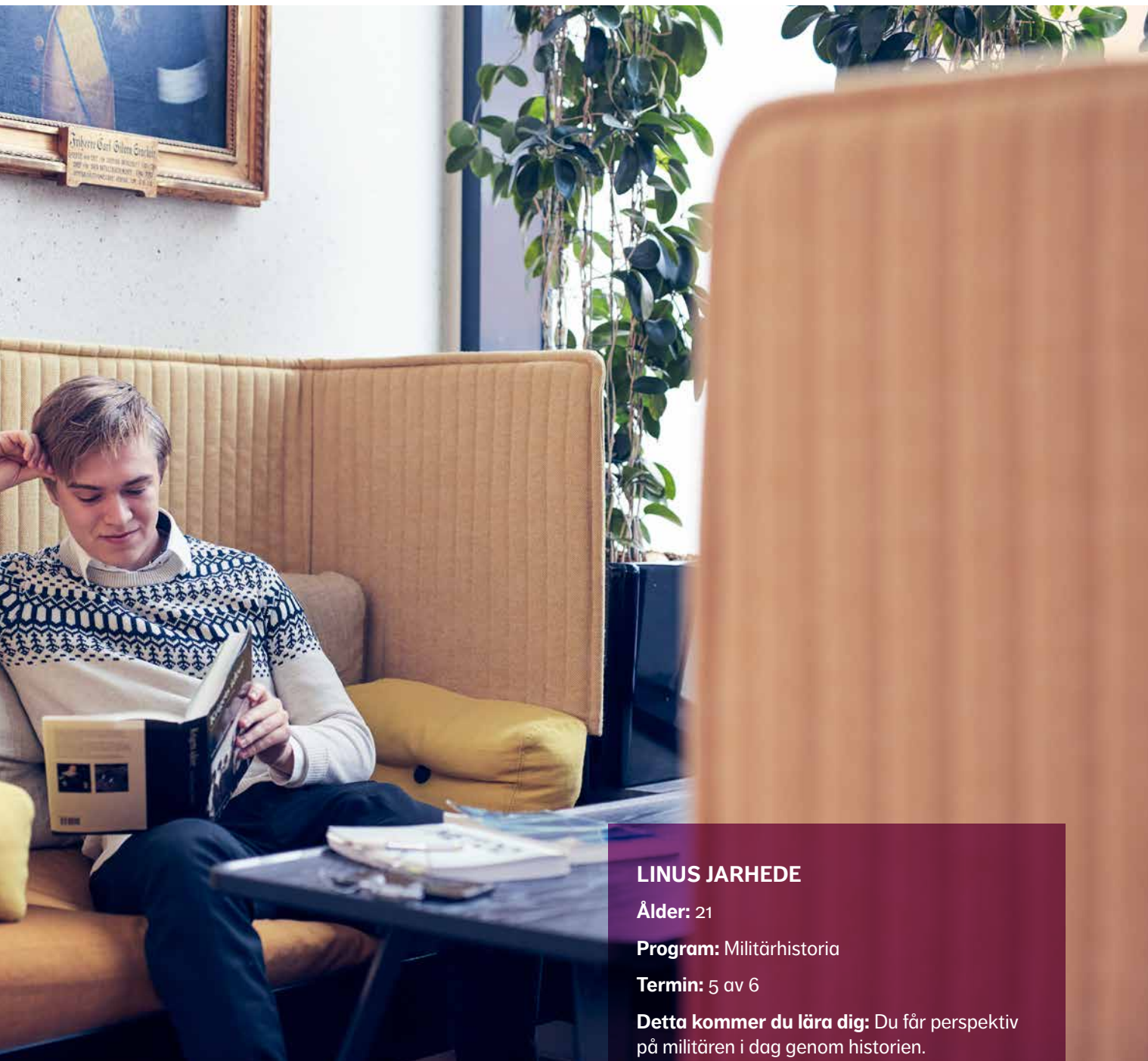
Vad är bäst med att plugga på Försvarshögskolan?

– Att som civil få en inblick i det militära och förstå den delen av samhället. Och att det finns en nära relation mellan studenter och lärare. Jag kan fråga mina lärare om vad som helst.

Varför är det bra att Försvarshögskolan och utbildningarna här finns?

– Den militärcivila kunskapen behövs när vi ska bygga totalförsvaret

LINUS JARHEDE

Ålder: 21

Program: Militärhistoria

Termin: 5 av 6

Detta kommer du lära dig: Du får perspektiv på militären i dag genom historien.

Bästa råd till blivande studenter: Anteckna mycket.

2.0. När militären och det civila drar åt samma håll, mot samma mål, det är det som är totalförvar.

Vad vill du jobba med i framtiden?

– Jag vill jobba med att göra Sverige säkrare. Gärna på MUST, militärens underrättelsetjänst. Det analytiska arbetet lockar mig. Det är lite som att vara detektiv. Du letar reda på material, klurar ut vad det betyder och när du sammanställt det har du fått en helt annan förståelse för ämnet. ■

» Jag får förståelse för hur det militära och civila förhåller sig till varandra. Jag lär mig att sammanställa, analysera och presentera det historiska materialet. «

LÅT DIG INTE PÅVERKAS I DIGITALA MEDIER

Rysslands försök att påverka valen i både USA och Frankrike är tydliga exempel på informationspåverkan. Även organisationer som IS och högerextrema i Europa och USA jobbar med detta billiga och enkla verktyg för att styra andra. Vad är motmedlet?

Att försöka påverka varandra och förhandla för att övertyga andra är normalt. I ett öppet och demokratiskt samhälle finns det samtidigt tysta överenskommelser om hur man betar sig. Man är generellt öppen med vem man är och vilka avsikter man har.

– När vi pratar om informationspåverkan från främmande makt handlar det om att man exempelvis försöker försvåra för, vilseleda eller smutskasta någon på ett organiserat sätt. Då kringgår man den normala förväntan som finns i samhället och använder påhittad information, döljer eller låtsas vara någon man inte är eller använder en tredje part så att informationen ser ut att komma från någon annan, säger Björn Palmertz, senior analytiker på Försvårshögskolan.

Ungdomar mer medvetna

Genom digitala medier har du tillgång till väldigt många av människorna i världen och vem som helst kan bli en måltavla för informationspåverkan.

– Det gäller att vara medveten om att sociala medier inte är en säkrad nyhetsleverantör. Ungdomar är sannolikt mer medvetna om detta

än äldre, de har ett mer kritiskt förhållningssätt, säger Björn Palmertz.

Det visar också en undersökning från Statens medieråd, "Ungar & medier 2019". På frågan "Hur mycket litar du på nyheter i sociala medier?" svarade endast 6–8 procent i ålder 17–18 år att de gjorde det helt eller ganska mycket.

Men hur gör man då för att bedöma ett inlägg på sociala medier?

– Väcker budskapet starka känslor hos dig? Känns budskapet designat för att du ska bli upprörd? Då är syftet troligtvis att du ska bli arg och snabbt dela inlägget vidare utan att kolla upp bakgrunden, säger Björn Palmertz.

Inget sker i ett vakuum

Oftast kan en påverkanskampanj knytas till andra händelser. Efter det amerikanska valet 2016 fann man att minst 21 stater hade utsatts för dataintrång från Ryssland. En annan del i helheten kan också vara att genomföra en militär övning på en särskild plats vid en väl vald tidpunkt för att skapa en psykologisk effekt.

– Det finns alltid en övergripande strategi. De som driver kampanjen har identifierat länder som de uppfattar inte är i linje med deras vilja och då vill de göra det svårare för

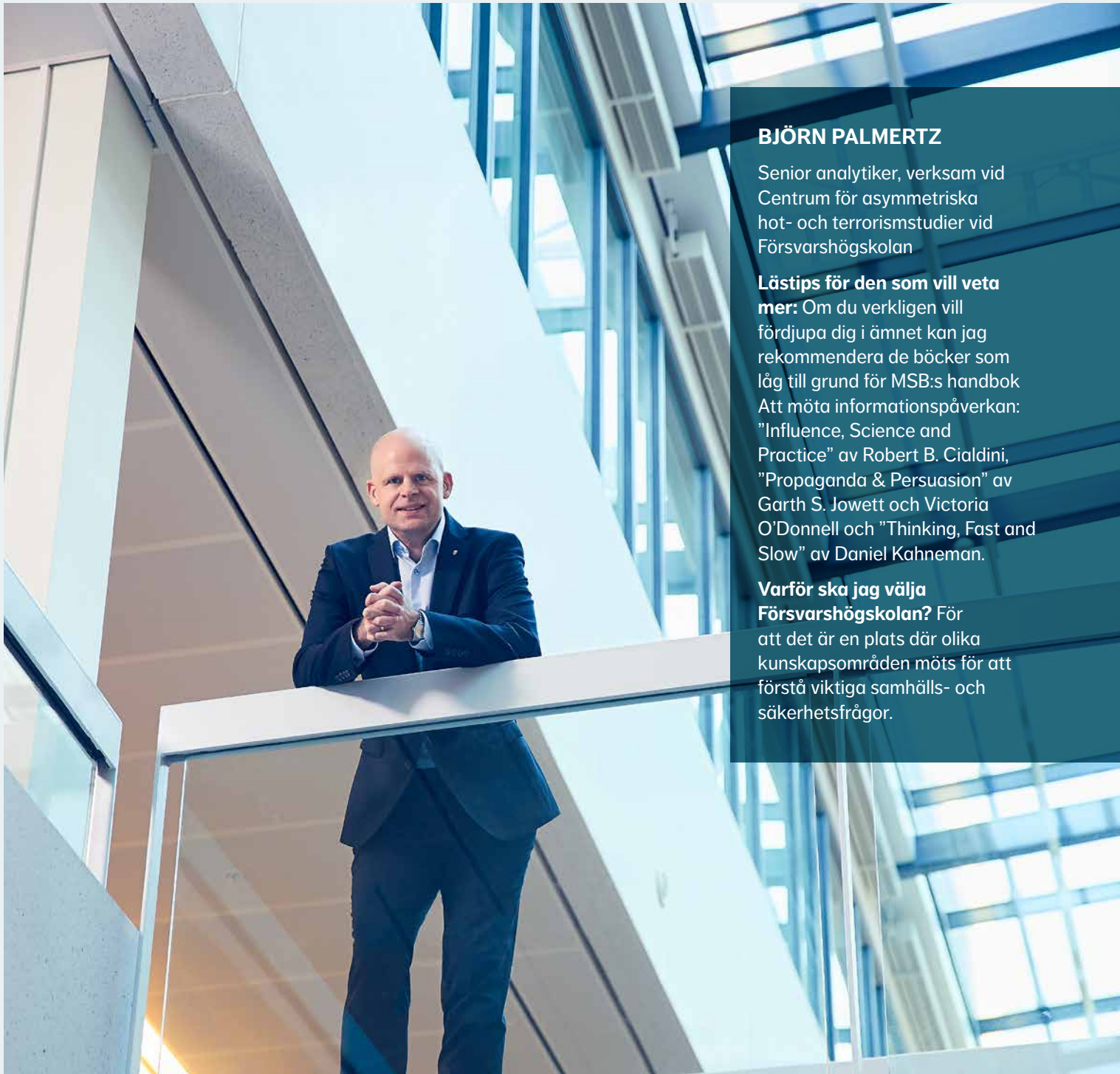
dem att synas och höras i debatten. De vill försvåra olika allianser som gemensamt har stora möjligheter att agera eller utgöra en motvikt på den internationella arenan, säger Björn Palmertz.

I den digitala miljön kan en påverkansoperatör idag utvärdera sina insatser i realtid. Fungerar något inte kan man lansera något annat i morgon. Om en bild eller ett budskap inte ger önskad effekt så går man in med något annat. Det går att ständigt utvärdera och ominrikta sina insatser.

Information är väl inte så farligt, eller?

Att ändra människors världsbild eller hur man ser på sitt eget land och styre kan vara nog så effektivt som att slå med militär makt. Om människor tappar tilltro till staten och börjar lita mindre på andra blir det lättare att manipulera människor och driva på konflikter. De som jobbar inom samhällsviktiga områden måste prata med varandra, öva och jobba ihop över yrkesgränserna.

– Det finns en stark inrikespolitisk dragkamp i många andra länder. Där kan vissa partier eller aktörer

BJÖRN PALMERTZ

Senior analytiker, verksam vid Centrum för asymmetriska hot- och terrorismstudier vid Försvarshögskolan

Lästips för den som vill veta

mer: Om du verkligen vill fördjupa dig i ämnet kan jag rekommendera de böcker som låg till grund för MSB:s handbok Att möta informationspåverkan: "Influence, Science and Practice" av Robert B. Cialdini, "Propaganda & Persuasion" av Garth S. Jowett och Victoria O'Donnell och "Thinking, Fast and Slow" av Daniel Kahneman.

Varför ska jag välja

Försvarshögskolan? För att det är en plats där olika kunskapsområden möts för att förstå viktiga samhälls- och säkerhetsfrågor.

tycka att de tjänar på att utmåla Sverige som ett socialliberalt experiment som inte fungerar. Det i sin tur kan påverka Sveriges möjligheter att samarbeta med andra internationellt, säger Björn Palmertz.

Det handlar om en långsam utmaning av den demokratiska debatten, genom till exempel hot och smutskastning. Då kommer det krävas mer och mer för att öppet prata om demokratin och viktiga politiska beslut. Om man inte tar

det initiativet får medborgarna sämre möjlighet att få reda på vad som sker, vad som egentligen hänt och påverkanskampanjer kan få än större utrymme.

Frihet är inte gratis

Länder som har hög social tillit bland befolkningen och hög medvetenhet om frågorna måste diskutera det här öppet. Beslutsfattare i demokratiska länder måste kommunicera med befolkningen om vad de gör

och varför på ett rakt och ärligt sätt.

– Som medborgare är det viktigt att förstå att dessa utmaningar är på allvar. Frihet är inte gratis. Det kräver att du intresserar dig för vissa centrala frågor för att samhället ska vara baserat på yttrandefrihet och lika rättigheter även i framtiden. Vi ser på nätet att det kan vara väldigt effektivt när privatpersoner exempelvis påpekar att något är påhittat eller att en bild är manipulerad, säger Björn Palmertz. ■

Officersprogrammet

Officersprogrammet är en treårig högskoleutbildning som leder till en officersexamen. Programmet blandar teori med verksamhet av mer praktisk karaktär, som övningar i fält, fysisk träning och truppföring. Efter avslutade och godkända studier kan du bli fänrik i Försvarmakten.

VAD LEDER PROGRAMMET TILL?

Som officer i Försvarmakten är du en ledare genom hela din karriär och har ansvar för personal och verksamhet. Din huvuduppgift är att leda militära operationer på olika nivåer.

OM PROGRAMMET

Programmet har tre inriktningar: krigsvetenskap, militärteknik och nautik. Valet av inriktning påverkar var i försvaret du kommer att jobba och ditt huvudämne, det du läser mest av på programmet.

Under dina tre år på programmet kommer du studera krig, krigföring och konflikthantering med militära medel. Du lär dig hur ett militärt försvar är uppbyggt och hur det kan användas i både fred och konflikter. Stort fokus ligger på att utveckla dig i din roll som ledare och chef. Genom

teori och övningar upptäcker du dina egna förutsättningar, värderingar och utvecklingsbehov. Du lär dig också hur du genom ditt ledarskap kan påverka andras stress, känslor, utveckling och lärande.

Programmet innehåller även fältövningar i ledarskap, taktik och överlevnad och ger dig inte bara en möjlighet att öva på det du lärt dig, utan också viktiga erfarenheter och insikter om gruppdynamik, ledarskap och etik. Under termin fyra och fem är du på praktisk utbildning på någon av Försvarmaktens fack- eller funktionsskolor.

FÖRMÅNLIG UTBILDNING

Utbildningen genomförs i nära samarbete med Försvarmakten. Under din utbildningstid är du både kadett i Försvarmakten och student vid För-

Behörighet: grundläggande behörighet, godkänd militär grundutbildning (minst nio månader), godkända medicinska krav, godkända fysiska tester och intervjuer, svenskt medborgarskap och godkänd säkerhetsprövning.

Särskild behörighet för krigsvetenskaplig och nautisk inriktning: Matematik B och Samhälle A, alternativt Matematik 2a, Matematik 2b eller Matematik 2c och Samhällskunskap 1b eller Samhällskunskap 1a1 + 1a2.

Särskild behörighet för militärteknisk inriktning: Fysik B, Matematik C och Samhälle A, alternativt Fysik 2, Matematik 3b eller Matematik 3c och Samhällskunskap 1b eller Samhällskunskap 1a1 + 1a2.

Högskolepoäng: 180

Kursstart: höstterminen 2020

svarshögskolan. Utan kostnad får du bland annat boende, mat, kurslitteratur och hemresor. Dessutom får du dagarsättning. Sammantaget betyder det att du inte behöver ta studielån.

Karriär med oändliga möjligheter

Fredrika Rautioaho och Oscar Evelyn går båda på Försvarshögskolans officersprogram. Hon första året och han andra. Båda ser stora möjligheter till en varierad karriär inom Försvarsmakten.

»Som officer får du vara med och fatta viktiga beslut som faktiskt har med liv och död att göra.«

Oscar Evelyn började som soldat och tillhörde logistikbataljonen i Skövde. Sen bytte han till flygvapnet och nu siktar han på en karriär som logistikofficer på Luftstridsskolan i Uppsala. Fredrika Rautioaho gjorde grundutbildningen i Göteborg och jobbade sedan som soldat på Trängregementet i Skövde och det är dit hon vill tillbaka efter officersexamen. I alla fall till att börja med.

Varför ska jag välja Officersprogrammet?

Fredrika: – Här finns möjlighet att utvecklas och få variation i yrket. Du får utvecklas själv och se andra utvecklas. För mig är kollegorna en viktig grej, hur man jobbar ihop med andra, sammanhållningen och känslan av att man jobbar mot samma mål är väldigt tydlig. Här finns bra kamratskap, det fastnade jag för.

Varför valde du Officersprogrammet?

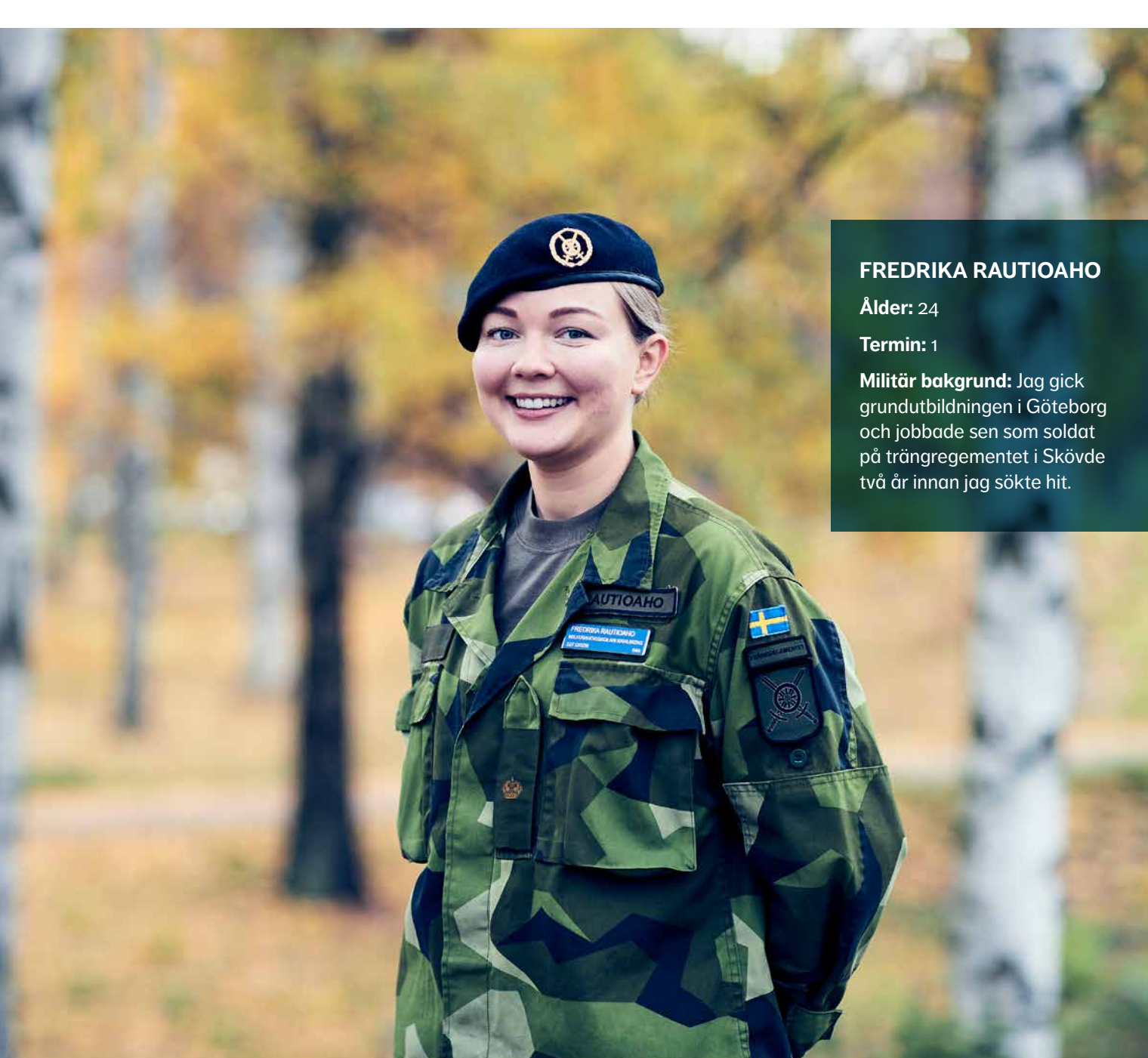
Oscar: – Jag gillade soldatyrket och livet i Försvarsmakten. Där finns en

unik gemenskap och man gör allt tillsammans. Som officer får du ett större ansvar och inflytande, så det kändes som ett naturligt steg att ta. Sen gillar jag att yrket faktiskt har en viss status och att familj och vänner kan vara stolta över en.

Vad ska jag göra om jag är osäker?

Fredrika: – Har du gjort en grundutbildning och är intresserad men

FREDRIKA RAUTIOAHO

Ålder: 24

Termin: 1

Militär bakgrund: Jag gick grundutbildningen i Göteborg och jobbade sen som soldat på trängregementet i Skövde två år innan jag sökte hit.

osäker på om du vill läsa vidare, sök anställning som soldat ett tag. Då har du både möjlighet att skaffa dig mer erfarenhet och känna efter om ansvaret passar dig. Våga ta chansen för att se om det är rätt för dig, du vet inte förrän du provar.

Oscar: – Kolla på dina befäl. Skulle du trivas i den rollen? Vill du ha det ansvaret och den ansvarsbördan, satsa! Och även om du siktar in dig på en grej från början finns det

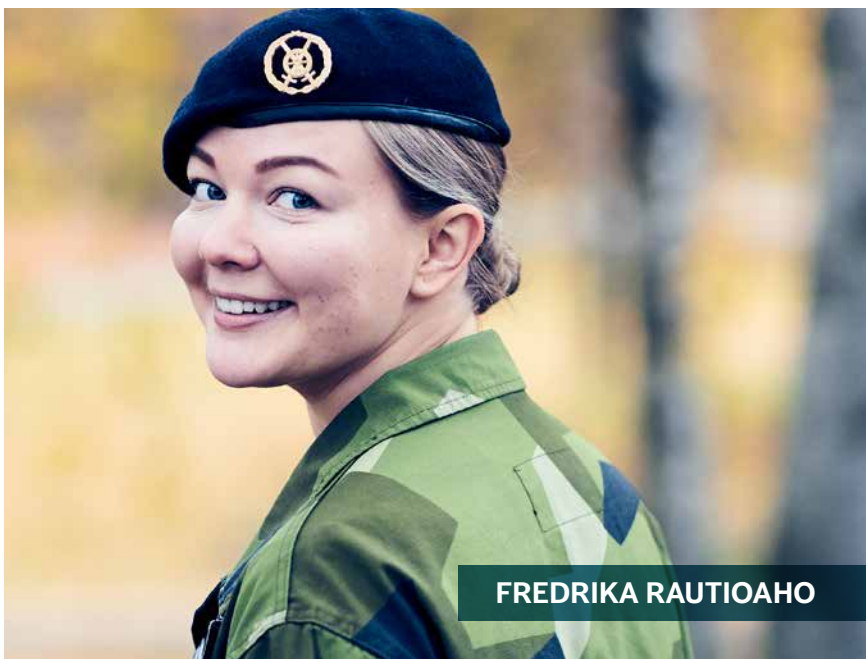
alla möjligheter att byta inriktning under karriären.

Vad får man göra på utbildningen?

Oscar: – Det är en blandning av vanliga akademiska studier, tillämpning och övning. Du får göra allt mellan att planera luftanfall, bli strandsatt i skogen i kyla utan mat till att plugga metodkurser inför B- och C-uppsatser.

Är det en svår utbildning?

Fredrika: – Jag var stressad i början. Har man inte pluggat på ett tag känns det lite tufft men nu redan efter två månader har jag börjat komma in i det och lärt mig väldigt mycket. Jag är positivt överraskad och nöjd med det vi läst hittills.

FREDRIKA RAUTIOAHO

» Jag vet att jag kommer få göra saker som jag inte är bekväm med. Men det gör att jag växer.«

Det fysiska då, hur vältränad behöver jag vara?

Oscar: – En militär grundutbildning är hårdare än tre år på Karlberg. Har du fältvana är det ingen match.

Fredrika: – Under utbildningen kommer du att göra övningar som utmanar dig. Jag vet att jag kommer få göra saker som jag inte är bekväm med. Men det gör att jag växer. Jag tar det som det kommer.

Får jag hjälp med träningen?

Fredrika: – Många som pluggar Officersprogrammet är aktiva personer men man kan ändå sakna strukturen som behövs. Vi har jobbat med vår mentor och gjort en personlig träningsplan med mål och delmål.

Utbildningen förbereder dig för verkliga insatser, hur tänker du kring det?

Oscar: – Det är lätt att man hamnar i en bubbla, allt vi gör här sker i en

kontrollerad miljö. Har man aldrig befunnit sig i ett skarpt läge kan man inte föreställa sig hur det är. Absolut att man är medveten om att det finns risker, om man blir skickad utomlands till exempel. Du måste göra ett medvetet val och vara beredd.

Fredrika: – Jag tänker inte så mycket på det i vardagen. Självklart är jag medveten att det kan ske och att det är det jag utbildas till. Jag tänker mer på vad jag ska bli bra på, vad min uppgift är, vad jag ska lösa. Jag har min del och ska göra den så bra som möjligt.

Vad är det bästa med utbildningen?

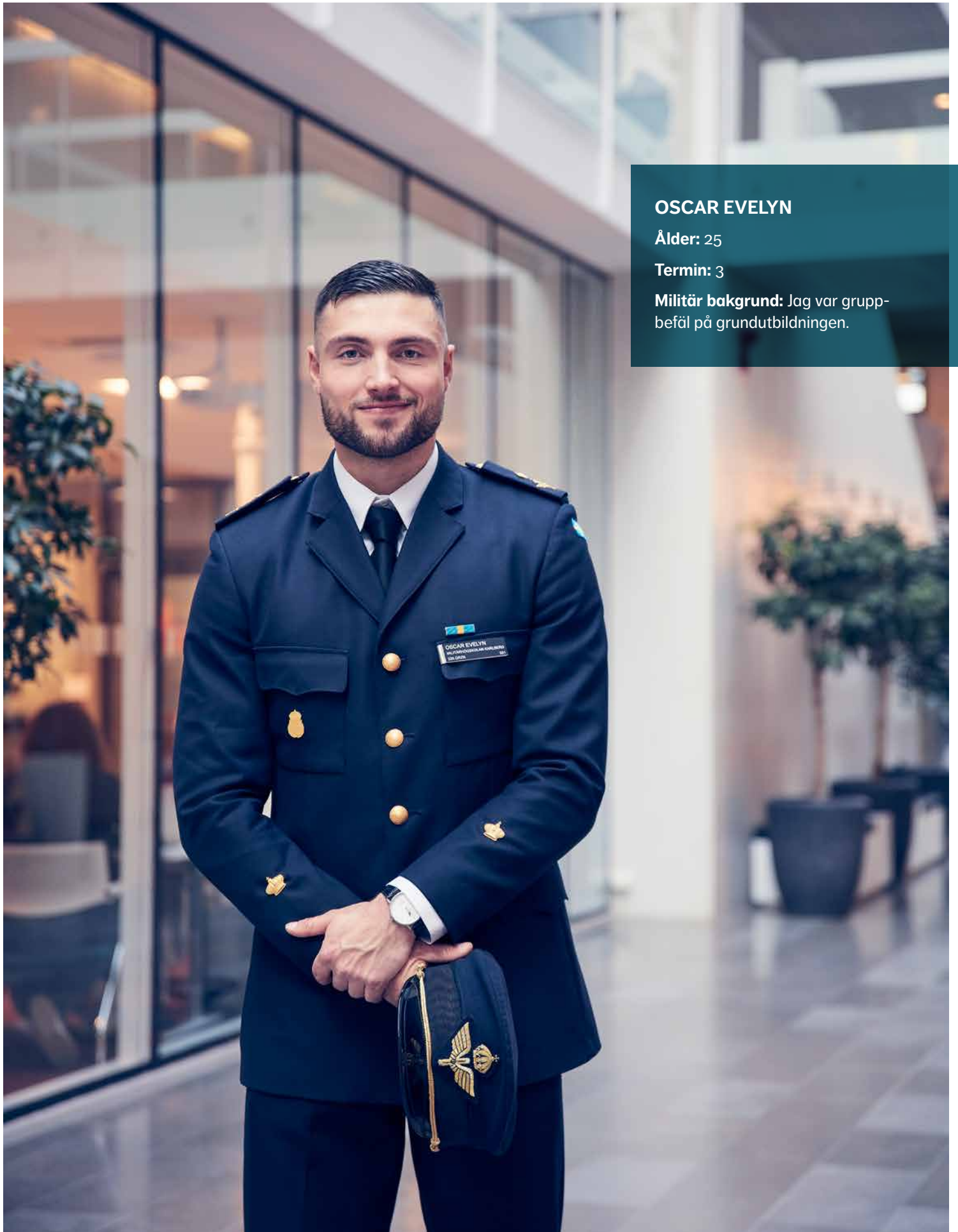
Oscar: – Du får vara med om olika utmaningar och äventyr. Du får en chans att se platser i Sverige och utomlands. Jag har varit på en idrottstävling i Finland, i Danmark på en flygvapenbal och på en veckas

övning i Gävle där vi tränade ledarskapsförmåga under påfrestande förhållanden. Det var dåligt väder, vi fick ingen mat och var mitt i en strid. Ingen dag är sig lik.

Vad krävs för att bli en bra officer?

Fredrika: – Du måste vara engagerad, kreativ och ha förmågan att leda andra. Allt blir inte alltid som du har planerat då måste du kunna hitta nya lösningar. Du måste vilja lära dig nya saker och utvecklas. Det är höga krav. Händer det något så ska vi vara redo.

Oscar: – Du ska vara ett föredöme oavsett vad det är för typ av uppgift du ska genomföra. Du behöver ha sunt förnuft och fingertoppskänsla för att känna in vad de du leder har för behov. Jag tänker att jag ska vara den ledare jag själv skulle vilja ha som soldat. ■

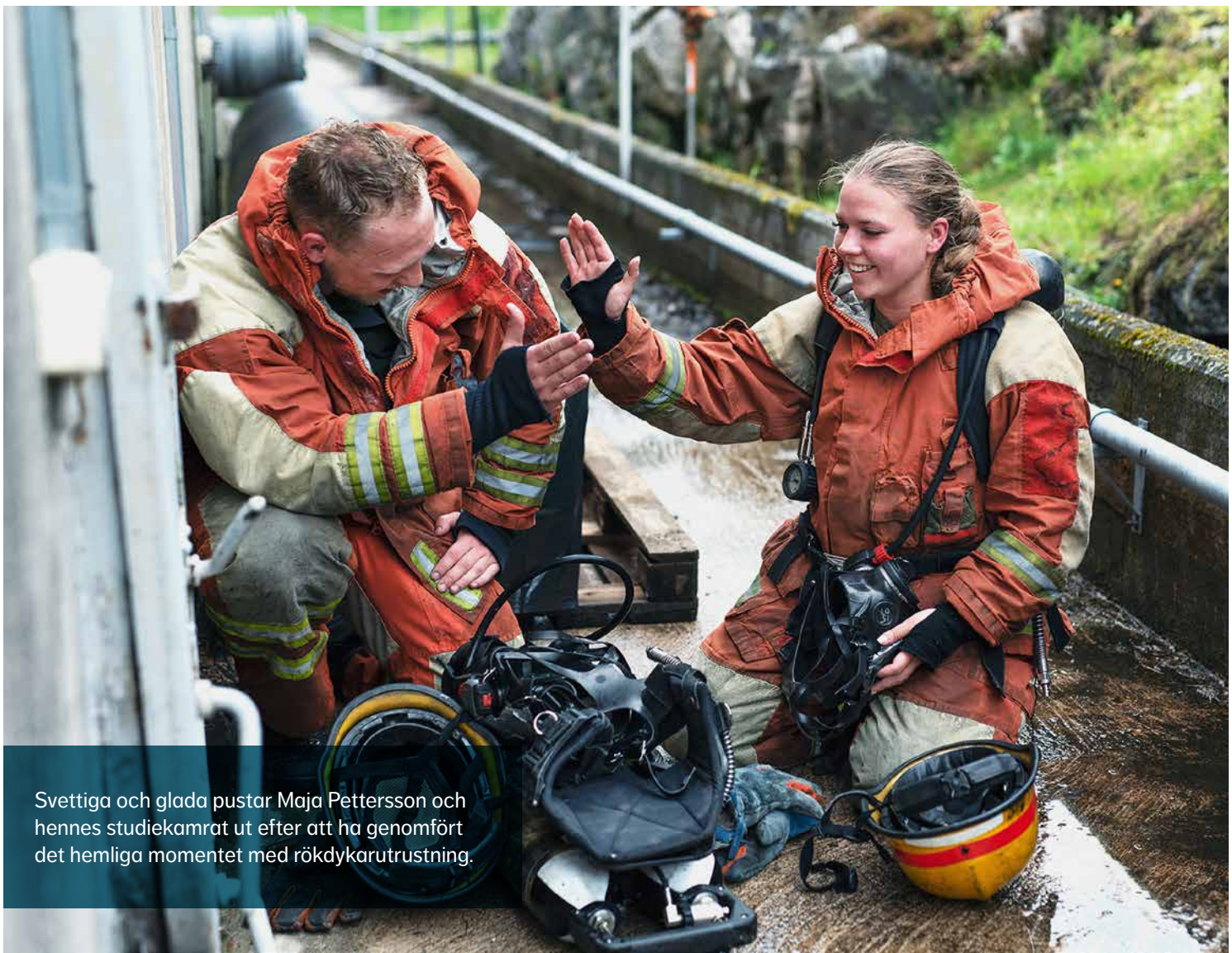

OSCAR EVELYN

Ålder: 25

Termin: 3

Militär bakgrund: Jag var grupp-
befäl på grundutbildningen.

Svettiga och glada pustar Maja Pettersson och hennes studiekamrat ut efter att ha genomfört det hemliga momentet med rökdykarutrustning.

Teori blir verklighet i unika stressövningar

Från höga höjder till djupt vatten, från fysiska utmaningar till tidspressade uppgifter. Under två heldagar får kadetterna på Officersprogrammet genomgå ett antal olika stressövningar för att lära sig ledarskap under påfrestande förhållanden.

Övningarna handlar inte om att kadetterna ska genomföra alla moment från start till slut och uppnå ett visst resultat. Syftet är att ge dem praktiska färdigheter att under påfrestande förhållanden använda

stressreducerande metoder och hantera känslor.

Det viktigaste är därför att kadetterna provar att genomföra momenten efter egen förmåga, testar olika stresshanteringsmetoder

»Det är intressant och nyttigt att få använda stressreducerande tekniker i praktiken.«

och reflekterar kring sina upplevelser.

”Ett systematiskt sätt att testa gränser”

– Här får de på ett ordnat och systematiskt sätt testa sina gränser och lära känna sina känslor. Det kan i sin tur lägga grunden till ett gott självledarskap, säger Lars Wetterskog, lärare på Försvarshögskolan och ansvarig för grundkursen Ledarskap 2.

– Övningen blir en gemensam upplevelse att utgå ifrån när vi återsamlas i klassrummet och reflekterar kring beteenden, tankar, känslor och fysiska reaktioner under påfrestande förhållanden. Eftersom kadetterna utbildar sig till chefer är det viktigt att de kan ta hand om och hantera både sin egen och andra människors stress, fortsätter Lars Wetterskog.

Självledarskap på djupt vatten

Vissa övningar handlar om att testa sin fysiska styrka och uthållighet medan andra är mentalt utmanande. Ett tydligt exempel på det sistnämnda är bakåtfallet, som snabbt blir en omtalad övning bland kadetterna. Här ska kadetterna ställa sig bakåtvända i hoppornet med hämlarna över avsatsens kant, lägga armarna i kors över bröstet, spänna musklerna – och falla bakåt. Avsatsens höjd är avpassad för att få en perfekt rotation i fallet och träffa vattenytan med huvudet först.

– Jag kan bara berätta hur de ska göra och sedan är det upp till var och en att falla. Här är självledarskapet verkligen centralt, konstaterar Lars Wetterskog.

Mellan övningarna samlas kadetterna vid sidan av bassängen och Lars förklarar varför de gör ett särskilt moment och hur det knyter an till teorin de läst i ledarskapskursen.

– Att se någon som känner motstånd till en uppgift slutligen lyckas är fantastiskt, säger han, och fortsätter:

– Kadetterna är ödmjuka och kan värdesätta andra människors framgångar. Det är en viktig grund för att lära sig hur de som officerare kan stötta, inspirera och motivera sin personal.

Erfarenhet för framtiden

Erik Johansson är en av de kadetter som utförde bakåtfallet i bassängen:

– Det var väldigt obehagligt, samtidigt vet jag att jag måste utsätta mig för mina rädslor för att komma över dem. Dessutom är det intressant och nyttigt att få använda stressreducerande tekniker i praktiken istället för att bara prata om dem i klassrummet.

Inför ett annat delmoment berättar övningsinstruktören att kadetterna ska bära rökydkardräkt, hjälm, andningsmask och tuber under hela övningen. Däremot avslöjar han inte vad övningen går ut på eller hur lång tid den beräknas ta.

– Först börjar tankarna snurra: Kommer det att brinna någonstans? Hur är det att andas med tuber? Direkt när jag såg ansiktsmaskerna

märkte jag att visiren var igen-tejpade, så jag undrade också hur det skulle gå att göra övningen utan att se någonting, berättar Maja Pettersson.

Bra stöd i tuffa situationer

Både Erik och Maja har flerårig militär erfarenhet bakom sig – Erik som soldat vid Arméns jägarbataljon i Arvidsjaur och Maja som soldat vid Trängregementet i Skövde. Trots det har övningen gett helt nya och nyttiga erfarenheter.

– Även om momenten inte är krigsrelaterade så framkallar de samma känslor och reaktioner som vi troligtvis kommer att få i stressade och pressade situationer som officerare, säger Maja Pettersson.

– Det blir väldigt tydligt vilket bra stöd du kan få i tuffa situationer genom kamratskap och att alla hjälper varandra. För mig är det också anledningen till att jag trivs så bra inom Försvarsmakten – att alla fantastiska kollegor jobbar som ett enda lag mot ett högre syfte, säger Erik Johansson. ■

– Det blir väldigt tydligt vilket bra stöd du kan få i pressade situationer genom kamratskap och att alla hjälper varandra, säger Erik Johansson efter övningen.

ENSAMAGERANDE DET STÖRSTA TERRORHOTET

I dag har vem som helst förmåga att begå terrorbrott. Betyder det att de större terrororganisationerna är borta nu? Eller hur ser världens terrorkarta ut?

Nej, de stora terrororganisationerna som IS, Islamiska staten, och Al Qaida finns fortfarande kvar.

– Dock är det inte troligt att de grupperna i nuläget har förmågan att genomföra attacker liknande den 11 september i USA, säger Filip Ahlin, analytiker och lärare på Försvarshögskolan.

När IS stod på sin topp hade de ett självutropat kalifat som var större än Storbritannien. I dag är de en för-

svagad grupp. Deras propaganda har gått ner med 95 procent och i och med kalifatets fall har de förlorat en del möjligheter till inkomst. De begår fortfarande terrordåd i både Syrien, Irak och andra platser som Afghanistan, där man det senaste året genomfört ett antal blodiga attentat.

Al Qaida har under senare år kunnat gå under radarn eftersom mycket fokus legat på IS. Efter USA:s invasion av Afghanistan och ledaren Bin Ladens död, då de var kraftigt försvagade, har de kunnat bygga upp sin organisation. De finns idag genom affilierade grupper i Maghreb och i Sahel, Syrien, Somalia, Yemen, Afghanistan, Pakistan, Sydostasien med flera ställen.

– Där det finns konflikthärddar och instabilitet finner de här grupperna näring och i avsaknad av en stark stat profiterar de på det maktvakuum som uppstår, säger Filip Ahlin.

Terrorism handlar i dag inte bara om olika grupper. Den salafistiska

SÅ MYCKET KOSTAR ETT TERRORATTENTAT

**Bomben i Manchester
(22 döda): 95 pund**

**Attacken London Bridge
(sju döda): 12 keramikknivar
från Lidl för 4 pund/styck**

**Terrorattentatet mot World
Trade Center i New York:
500 000 dollar**

Vid terrorattentatet på Drottninggatan i Stockholm dödade den ensamme gärningsmannen fem personer.

jihadismen växer och har fått ett stort antal anhängare. Det är samma ideologi som både IS och Al Qaida bygger på och den kommer inte att försvinna. Redan 2014 uttalade IS att de som inte kunde resa till kalifatet skulle utföra dåd i sina hemländer och använda de verktyg de hade tillgång till, till exempel stickvapen och fordon.

– De senaste åren har attacker från de som vi kallar ensamagerande indi-

vider ökat. De agerar inom ramen för den salafistiska jihadismen. Det är dessa som utgör det mest troliga terrorhotet i dag, säger Filip Ahlin och fortsätter:

– Förr sa vi att för att någon skulle begå en terrorhandling behövde de både avsikt och förmåga. I dag krävs bara avsikt, alla har förmåga.

Den mest sannolika attentatspersonen är alltså en ensamagerande individ med en våldsbejakande

islamistisk ideologi som grund och som använder lättare beväpning, som knivar eller fordon.

Hur ser hotbilden mot västvärlden ut?

Västländernas säkerhetstjänster pratar idag om ett nytt normalläge med fler antal aktörer och mer aktivitet i de miljöerna. De våldsbejakande islamistiska miljöerna växer i flera europeiska länder, som Storbri-

tannien, Tyskland, Frankrike och Sverige. Säkerhetspolisen i Sverige uppger att man varannan dag tar emot underrättelser om personer som uttryckt attentatsavsikt mot Sverige och man tar emot 6000 underrättelser i månaden som berör terrorism på något sätt.

Fler länder varnar också för ett ökat hot från den högerextrema miljön och även här framförallt från ensamagerande personer.

FILIP AHLIN

Analytiker, verksam vid Centrum för asymmetriska hot- och terrorismstudier vid Försvarshögskolan

Lästips för den som vill veta mer: "The Looming Towers" av Lawrence Wainwright. Boken beskriver händelserna som ledde fram till terrorattackerna 11 september och ger en bra bakgrund till den salafist-jihadistiska ideologin samt hur svårt amerikanska myndigheter hade att samverka för att möta hotet från Al Qaida.

Bästa tips till blivande studenter: Passa på att studera och lära dig så mycket som möjligt. Här har du närhet till experter på alla områden. En öl i massen är alltid en bra avkoppling från studierna.

– Vi har sett en nergång i attentat de senaste åren, men då ska vi veta att de europeiska säkerhetstjänsterna pekat på att man avvärjer flertalet sådana varje år, säger Filip Ahlin.

Finns ingen politisk lösning?

I den våldsbejakande islamistiska extremismen finns det i ideologin en tro på att västvärlden är i krig med islam och att det är en plikt för muslimer att ta till vapen mot

fienden. Därför driver de här organisationerna sin övertygelse med våld istället för med politik.

– Det är en ideologi som inte på några sätt är kompatibel med vårt samhälle. De vill att bara gud och guds lagar ska gälla – då finns inte någon politisk lösning, säger Filip Ahlin.

Hur ska då detta bemötas? Globalt sett handlar det om att reducera de konflikthärdar där de här grupperna

får gro. Till exempel med bistånd och militär hjälp. Tittar vi på Sverige ser vi att av de som rest till Syrien och Irak kom 70 procent från så kallat särskilt utsatta områden i Örebro, Göteborg/Borås, Stockholm och Malmö. Liknande områden finns i fler städer i västvärlden.

– För att dessa platser inte ska vara en grogrund för extremister måste det till både förebyggande och lagförande åtgärder, säger Filip Ahlin. ■

Terrororganisationer ur ett historiskt perspektiv

Terrorismen kan dateras ända tillbaka till en judisk motståndsgrupp, Sicarii, runt år noll. Men i modern tid pratar vi om fyra vågor:

1. Anarkistiska vågen

Började i Ryssland på 1880-talet och spred sig över världen.

2. Anti-kolonialvågen

Från första världskriget till cirka 1960. Länder som Europa hade koloniserat ville bli fria. Under den här perioden föddes också grupper som IRA, irländska republikanska armén och ETA, baskiska separatiströrelsen.

3. Vänstergrupper

Från 1960 till 1990 med grupper som Röda Brigaderna och Baader-Meinhof som drevs av antikapitalism och ett hat mot USA.

4. Religiösa vågen

Från 1990 till nu. Startade egentligen med revolutionen i Iran 1979 då Iran blev en stat som till stor del byggde på religiös lagstiftning. Även Sovjetunionens invasion av Afghanistan är av betydelse då en islamistisk motståndsrörelse bildas varav delar sedan blev Al Qaida.

Finns det en femte våg – en högerextrem?

Det finns i dag inte något stort attentatshot från den organiserade högerextremismen. Däremot är de ensamagerande ett ökat hot. Christchurch i Nya Zeeland är ett exempel från närtid.

1975 sprängdes delar av västtyska ambassaden i Stockholm av Rote Armee Fraktion (Baader-Meinhof).

Så bidrar Försvarets högskolans terrorforskning till det förebyggande arbetet

MED SIN FORSKNING VILL FÖRSVARSHÖGSKOLAN

- ta fram solid forskning som kan ligga till grund för konkreta förslag på både statlig och lokal nivå,
- bidra till att höja medvetenheten hos media och myndigheter och
- väcka debatt

NÅGRA RAPPORTER FRÅN FÖRSVARSHÖGSKOLAN:

- Rapport till dåvarande demokratiminister Birgitta Ohlsson, 2013
- Rapport om islamistisk extremism på sociala medier, 2015
- Två rapporter på uppdrag av Finansinspektionen, som beskrivit hur strukturerna i Sverige för att förhindra terrorfinansiering ser ut samt vad som kännetecknade dem som reste till IS när det gäller hur de finansierade sig
- Vad som kännetecknade de personer som reste till IS, 2017
- Om salafism och salafistisk jihadism, 2018

Fristående kurser

FOLKRÄTT I KRIS OCH KONFLIKT, GRUNDKURS

Behörighet: grundläggande behörighet + Engelska B och Samhällskunskap A, alternativt Engelska 6 och Samhällskunskap 1b eller Samhällskunskap 1a1 + 1a2.

Högskolepoäng: 30

Kursstart: höstterminen 2020

Att förstå folkrätt hjälper dig att förstå hur det internationella samfundet hanterar dagens mest angelägna ämnen. På grundkursen lär du dig grunderna inom folkrätt och de folkrättsliga regler och principer som är särskilt viktiga i kris och konflikt. Kursen passar både dig som studerar statsvetenskap och dig som studerar juridik. Att vara insatt i folkrätten är en bra grund för arbete inom till exempel regeringskansliet, internationella och icke-statliga organisationer och tankesmedjor.

LEDARSKAP UNDER PÅFRESTANDE FÖRHÅLLANDEN, GRUNDKURS

Behörighet: grundläggande behörighet + Engelska B och Samhällskunskap A, alternativt Engelska 6 och Samhällskunskap 1b eller Samhällskunskap 1a1 + 1a2.

Högskolepoäng: 30

Kursstart: höstterminen 2020

Grundkursen i ledarskap under påfrestande förhållanden ger dig en introduktion till civilt och militärt ledarskap under påfrestande förhållanden. Du läser olika ledarskapsteorier främst inom psykologi, socialpsykologi och organisationsteori om att kunna leda under press och komplexa förhållanden. Du lär dig om ledaren som individ, ledarskap i en organisation och hur ledarskap under kris och krig skiljer sig från ledarskap under mer vardagliga förhållanden.

LEDNINGSVETENSKAP, GRUNDKURS

Behörighet: grundläggande behörighet .

Högskolepoäng: 30

Kursstart: höstterminen 2020

Ledningsvetenskap är läran om insatsledning – hur du planerar och koordinerar insatser, till exempel vid bränder, stora olyckor och andra omfattande kriser. Det handlar om situationer där du behöver agera under stor tidspress, där människors liv kan stå på spel, och där informationen om situationen kan vara bristfällig. Insatsledning skiljer sig från verksamhetsledning då det inte handlar om att leda en organisation i det dagliga arbetet. Det handlar istället om att lösa en specifik situation när den inträffar. Kursen har en tydlig koppling till verkligheten och blandar teori och praktik.

MILITÄRHISTORIA, GRUNKURS

Behörighet: grundläggande behörighet + Engelska B och Samhällskunskap A, alternativt Engelska 6 och Samhällskunskap 1b eller Samhällskunskap 1a1 + 1a2.

Högskolepoäng: 30

Kursstart: vårterminen 2021

Det här är kursen för dig med historieintresse eller för dig som funderar på en karriär som analytiker. Många av dagens problem grundar sig i gamla konflikter och militärhistoria ger dig därför en förståelse till varför världen ser ut som den gör. Hur hänger krig, krigsmakt och samhälle ihop? Hur påverkar teknisk förändring, militära reformer och sociala förhållanden varandra? Förståelsen är viktig för dig som vill jobba med försvarsfrågor, säkerhetspolitik och analys.

MILITÄRHISTORIA, FORTSÄTTNINGSKURS

Behörighet: grundkurs i militärhistoria eller motsvarande.

Högskolepoäng: 30

Kursstart: vårterminen 2021

Hur gick det till när underrättelsetjänsten fick sin moderna form? Vilken roll spelar historien för ryskt agerande idag? På fortsättningskursen får du fördjupa dig i detta samtidigt som du lär dig att hantera och strukturera information på ett vetenskapligt sätt. Kursen passar dig som vill fördjupa dig ytterligare i militärhistoria, eller för dig som i ditt yrkesliv kommer att arbeta med analyser och olika typer av utredningsarbete.

MILITÄRHISTORIA, PÅBYGGNADSKURS

Behörighet: fortsättningskurs i militärhistoria eller motsvarande.

Högskolepoäng: 30

Kursstart: höstterminen 2020

Påbyggnadskursen i militärhistoria lämpar sig för dig med ett militärhistoriskt intresse eller som vill arbeta med analytiska frågor inom säkerhetssektorn. Du får grundläggande analytiska verktyg för att arbeta i olika funktioner, exempelvis som analytiker, utredare eller handläggare. Du lär dig inhämta, sammanställa och bearbeta information och att skriva uppsats på ett vetenskapligt sätt.

Kåren ser till att du har det bra

Resor, föreläsningar och pubkvällar. Det är några av alla aktiviteter som studentkåren arrangerar för alla studenter.

– Du kan själv påverka vad du vill ska hända under din studietid, säger Sophia Weingarten, studiesocialt ansvarig på studentkåren.

– Kåren är till för alla och ser till att studenterna har det så bra som möjligt både socialt och studiemässigt. Vi är länken mellan studenterna och skolan. Alla kan vara medlemmar.

Studentkåren består av en styrelse och sedan finns det utskott och arbetsgrupper med olika uppgifter. Den civila sektionen ser till att studenterna får så bra utbildning som möjligt under sin tid på skolan. De jobbar med allt från att studenter ska ha goda förutsättningar för studier till att alla regelverk följs och att examinationer går rätt till.

Det finns också en arbetsmarknadsgrupp som ordnar dagar då du kommer i kontakt med arbetslivet.

– Företag kommer och pratar med oss och ger oss en inblick i var vi kan ta vägen efter studierna säger Sophia Weingarten.

Guldkant på studentlivet

Det studiesociala utskottet som Sophia Weingarten representerar handlar bara om nöjen.

– Vi har sittningar, alltså stora festliga middagar med tal och traditionsenliga sånger, två gånger

per termin. Däremellan kan det dyka upp pubkvällar med frågesport i mässen, oktoberfester, halloweenfester och sommaravslutningar, lite beroende på vilka som sitter i utskottet och vad man vill hitta på, säger Sophia.

Men går allt bara ut på fest? Nej, som student har du också möjlighet att delta på organiserade frukostar, intressanta föreläsningar som kåren arrangerar eller varför inte kuta i studentlaget i Våruset?

Engagera dig

Om du är medlem i kåren blir alla aktiviteter billigare för dig. En annan grej är att du inte kan stå i Stockholms studentbostäders kö om du inte är kårmedlem.

Som kårmedlem kan du söka en post i kårstyrelsen och vara med och driva studentkårens arbete. De viktigaste frågorna handlar om att bevaka studenternas intressen och rättigheter gentemot högskolan. Men du kan också jobba med utbudet av studiesociala aktiviteter.

– Vad vi gör beror helt och hållet på vilket engagemang vi studenter

lägger ner på det hela. Ju fler vi är desto mer kan vi göra, säger Sophia Weingarten.

En kår nära studenterna

Kårstyrelsen på Försvarshögskolan är nära studenterna. Alla som är engagerade i styrelsen studerar samtidigt.

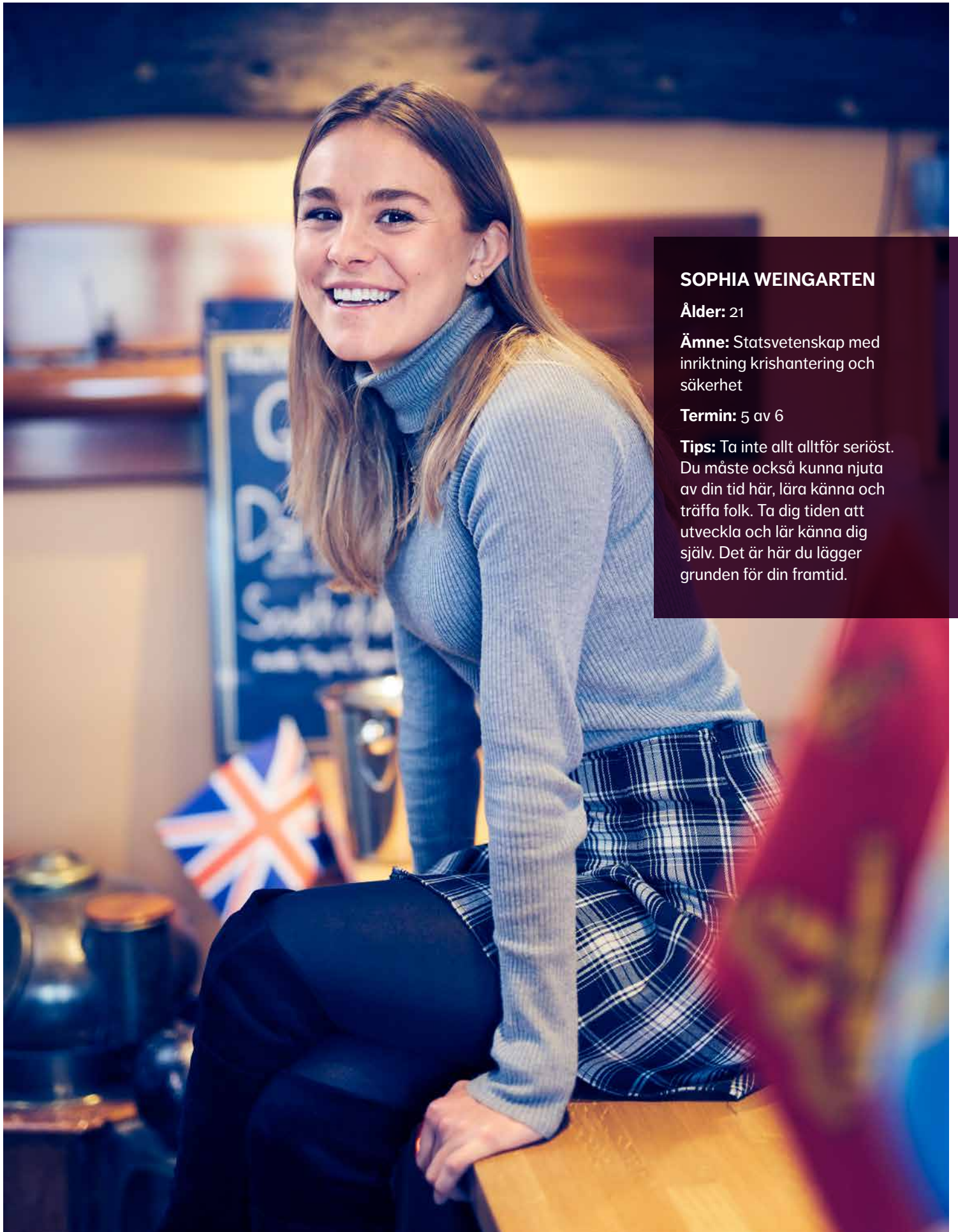
– Det gör att studenterna känner att de kan komma till oss om något inte känns bra. Vi är alltid med och finns i skolan varje dag. Vi vill att man ska komma till oss. En trygghet.

Kan vem som helst engagera sig i kåren?

– Ja, verkligen. På en liten skola som Försvarshögskolan finns goda möjligheter för alla att engagera sig på olika sätt och det är enkelt, säger Sophia Weingarten.

Vill du vara med i styrelsen får du söka via valberedningen till årsstämman som hålls på hösten. Du kan även engagera dig utan att vara förtroendevald genom att delta i ett utskott eller en arbetsgrupp.

– Allt kåren gör bygger på studenters engagemang och vad vi vill göra, säger Sophia Weingarten. ■

SOPHIA WEINGARTEN

Ålder: 21

Ämne: Statsvetenskap med inriktning krishantering och säkerhet

Termin: 5 av 6

Tips: Ta inte allt alltför seriöst. Du måste också kunna njuta av din tid här, lära känna och träffa folk. Ta dig tiden att utveckla och lär känna dig själv. Det är här du lägger grunden för din framtid.

”Studera på högskola är lättare än gymnasiet”

Känns det som ett stort steg att gå från gymnasiet till högskola? Lugn, det ordnar sig! Enligt Peeter Boldt-Christmas, som läser tredje året på Försvarshögskolan, är det till och med lättare. Här delar han med sig av sina bästa tips.

Ska jag välja med hjärta eller hjärna?

– Hjärta, läs inte en utbildning som du bara vill få överstökad, utan läs något som du trivs med och som kommer att engagera dig under tiden. Det vet man bäst genom att läsa igenom programmets upplägg och kursplaner, som alltid finns tillgängliga online.

Kommer allt att bli roligt om jag väljer rätt?

– Haha, nja, oavsett vilken utbildning du väljer kommer det alltid att finnas perioder eller uppgifter som känns tyngre eller tråkiga. Då

är det bra att komma ihåg att dessa moment har ett syfte och är viktiga för utbildningen som helhet.

Ska jag inte gå i skolan mer än några timmar i veckan?

– Jämfört med gymnasiet är det väldigt lite schemalagd tid, men det är en frihet under ansvar. Det är meningen att du ska plugga ungefär 40 timmar i veckan om du läser på heltid. Timmarna kan du sprida som du vill, men jag rekommenderar att eftersträva så normala rutiner som möjligt. Då vet du också när du är ledig.

TRE BÄSTA TIPSEN OM STUDIEDISCIPLIN

1. Beta av läsningen en text i taget.
2. Sitt i grupper och diskutera. Ett bra sätt att förstå det man läst.
3. Ta hjälp av de som läst tidigare.

PEETER BOLDT-CHRISTMAS

Ålder: 25

Program: Masterprogrammet i politik och krig

Termin: 1 av 2 (har sedan tidigare examen i statsvetenskap)

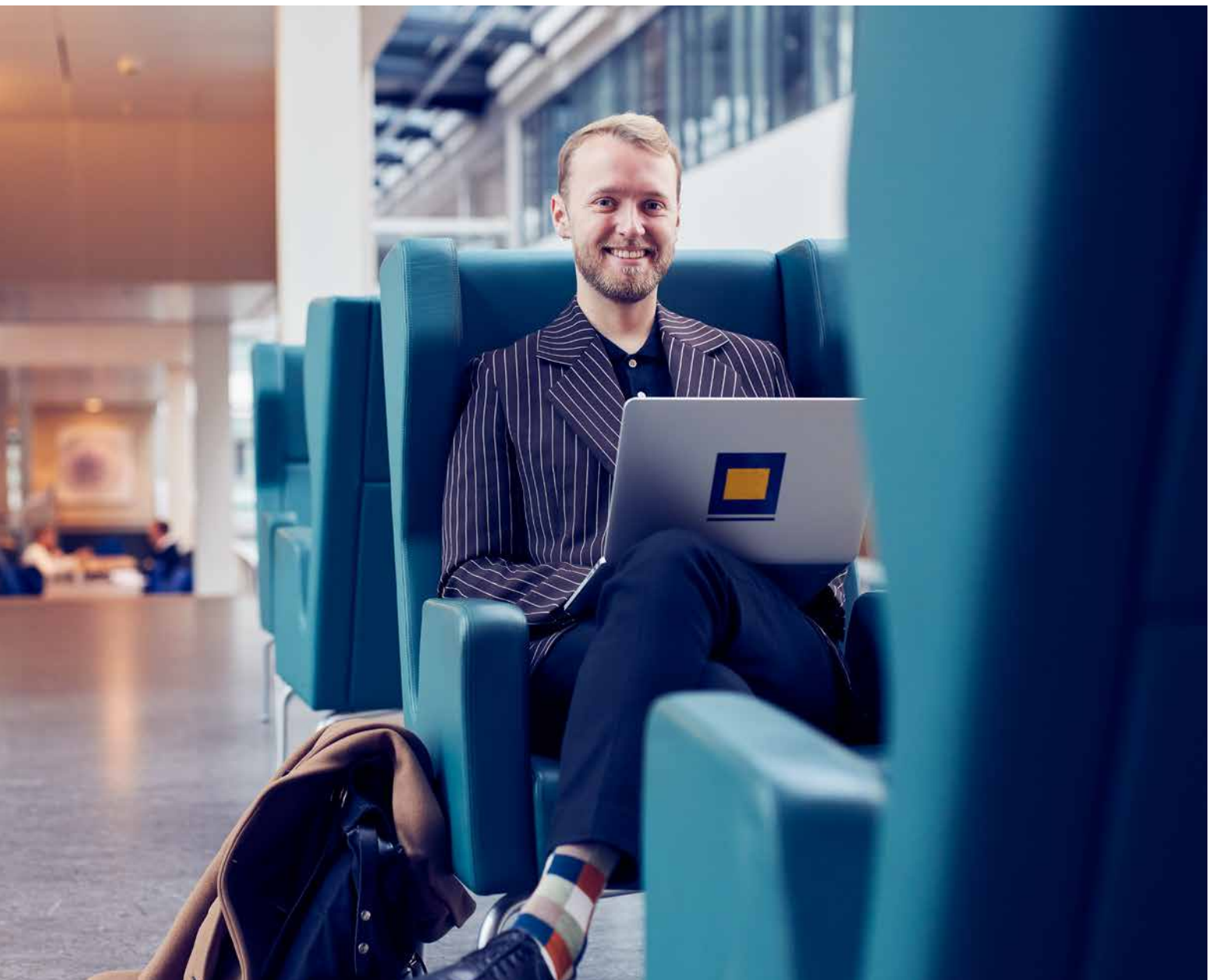
Bästa råd till blivande studenter: Välj en utbildning som du kan trivas och ha kul med under studietiden.

Hur ska jag lära mig det jag ska utan lektioner?

– Det är som en bokcirkel under ledning. Du läser en större mängd litteratur, som du sedan diskuterar aktivt på seminarier. Till det kommer föreläsningar, där en lärare går igenom litteraturen och forskningen och ger sin bild av den. Då sitter du och lyssnar och har chansen att ställa frågor. På Försvarshögskolan lär vi oss också genom roliga praktiska övningsmoment.

Lättare att plugga på högskola än på gymnasiet? Hur då, menar du?

– På gymnasiet läser du alla ämnen samtidigt, men på universitetet läser

du en kurs i taget. Då har du möjlighet att helhjärtat sätta dig in i det du läser. I stället för att ha tio parallella inlämningsuppgifter, tentar du av en kurs åt gången och den nya kursen tar vid först när den förra är slut.

Mycket böcker alltså, måste jag köpa alla?

– Mycket av det du kommer att läsa är vetenskapliga artiklar. De kommer du åt gratis online genom biblioteket. Böckerna finns det alltid ett antal exemplar av på biblioteket, men här gäller först till kvarn. Du kan också köpa böcker billigt från tidigare studenter. Se bara upp med att det är rätt upplaga eller att boken inte bytts ut i litteraturlistan.

Hur är lärarna på Försvarshögskolan?

– De som undervisar här är också forskare. För dig är de en guldgruva med all sin ämneskunskap och kännedom om branschen. Försvarshögskolan är både en studieplats och en arbetsplats. De flesta lärare har en koppling till arbetslivet.

Vad lär jag mig egentligen?

– Läs igenom kursplanerna – då vet du exakt. Inom ramen för ett program kan du också anpassa mycket utifrån det du själv är intresserad av och i ditt examensarbete kan du välja det som intresserar dig mest. När du tar examen har du en verktygslåda att använda i ditt framtida yrke.

Vad har jag för nytta av det i framtida jobb?

– På högskolan lär du dig att på egen hand analysera och undersöka varför saker ser ut som de gör mer än att plugga in fakta. Det uppskattar arbetsgivare. För mig smälte det ihop på ett logiskt sätt när jag väl var på en arbetsplats. Jag har haft större användning av min utbildning än jag trott. Man får inte heller idealisera folk i arbetslivet – jobbbannonser är mest pretentiösa uttryck och en kravlista som ingen lever upp till.

Skaffa bostad i Stockholm, är inte det nästan omöjligt?

– Inte omöjligt men inte helt enkelt, så du måste vara lite modig

och fråga alla som du känner och bekantas bekanta. Var inte heller för kräsen med avståndet. Det finns många som pendlar långt i Stockholm. Själv båtpendlar jag en knappt timme enkel väg. Då passar jag på att äta frukost och plugga.

Hur får jag studielånet att räcka?

– Tar du fullt studielån ska du få pengarna att räcka. Ett tips är att göra storkok och frysa in matlådor. Jag brukar göra ärtpesto. På skolan finns lunchrum med mikrovågsugn där du kan värma dem.

Så jag måste inte jobba extra för att få det att gå ihop?

– Jag gör inte det men alla funkar så klart olika. Jag behöver helgerna för

att vila. För mig går ekonomin ihop utan extrajobb.

Tänk om jag inte får några kompisar?

– Lugn, du kommer att hitta vänner. Förvarshögskolan är liten och klasserna är små. Du kommer att komma i kontakt med andra genom grupparbeten och diskussionsgrupper. Jag kände ingen när jag började här men de allra flesta av mina närmsta vänner i dag är från studietiden.

Hur är studentlivet på Förvarshögskolan?

– Är det ett klassiskt studentliv du är ute efter kanske du ska välja en annan studieort och ett större lärosäte. Stockholm passar om du

som jag trivs i en stor stad med allt vad det för med sig. Kulturutbudet här är enormt. Studentkåren på Förvarshögskolan är duktig på att anordna sociala aktiviteter. Två gånger i veckan samlas både civila och militära studenter på pubkvällar i Förvarshögskolans gamla mäss.

Varför ska jag välja Förvarshögskolan?

– Här kan du läsa ämnen som du inte hittar någon annanstans. Till och med statsvetenskapen är unik på Förvarshögskolan med sin säkerhets- och krishanteringsprofil. Skolan överbryggar klyftan mellan akademien och arbetslivet genom praktik, övningar och genom att bjuda in yrkesverksamma personer till föreläsningar. ■

ÄRTPESTO

- Koka upp gröna ärtor. Mixa tillsammans med olivolja, parmesan, basilika, vitlök, salt och peppar.
- Används till pasta.
- Gör mycket och frysa in i portioner.

Viktigt att välja rätt

Läs på, fråga och besök oss. Det är studievägledare Desirée Hervards tips till dig som står inför att söka till högskolan.

– Om du gör ett väl underbyggt val är det större chans att du lyckas med dina studier, säger hon.

– Det är viktigt att skaffa kunskap om de utbildningar du är intresserad av, säger Desirée Hervard, som här delar med sig av tips på hur du kan göra ett väl underbyggt val.

Besök Förvarshögskolans webbplats. Här finns fakta om utbildningarna och intervjuer med lärare och studenter.

– Det finns möjlighet att ställa frågor genom att klicka på ”pricken”

ner i högra hörnet och sen välja kontakt eller så kanske svaret redan finns under *Frågor och svar*.

Gå på öppet hus och mässor.

Då kan du skaffa dig kunskap men också få en känsla för lärosätet. Passa på att prata med studenterna och fråga exempelvis vilka faktorer som styrde deras val och hur de upplever studierna och högskolan.

– Gå på öppet hus på alla skolor du är intresserad av. När du sedan ska välja vet du också vad du väljer bort. ■

Bra att veta från A–V

Anmälan

Du anmäler dig till våra program och kurser på antagning.se. Länkar dit finns på respektive program- och kurssida på forsvarshogskolan.se. Anmälan till höstterminen 2020 öppnar 16 mars.

Anstånd

Du som blivit antagen kan få anstånd med studiestart beviljat om särskilda skäl föreligger. Sådana kan gälla sociala, medicinska eller andra omständigheter.

Antagning

Du får ditt antagningsbesked på antagning.se. Om du anmält dig till utbildningar som startar på höstterminen kommer beskedet i mitten av juli. Om du anmält dig till utbildningar som startar på vårterminen kommer beskedet i mitten av december.

Behörighet

För att kunna antas till högskoleutbildning krävs att du uppfyller vissa behörighetskrav. Alla kurser och program kräver grundläggande behörighet som innebär att du har examen från ett högskoleförberedande gymnasieprogram (eller motsvarande), eller yrkesexamen med godkänt betyg i svenska 2 och 3 alternativt svenska som andraspråk 2 och 3 och i engelska 6.

En del kurser och program har särskilda behörighetskrav utöver grundläggande behörighet. Det kan till exempel vara krav på godkänt resultat i vissa gymnasiekurser eller tidigare högskolestudier.

Examen

Försvarshögskolan utfärdar examen på grundnivå och avancerad nivå. På grundnivå utfärdas även yrkesexamen, officersexamen. När du är klar med dina studier och uppfyller kraven för en examen kan du ansöka om examensbevis.

Komplettering

Om du vid sista anmälningsdag inte har avslutat eventuell behörighetsgivande utbildning kan du komplettera din anmälan i efterhand.

Pedagogiskt stöd

Som student med funktionsnedsättning kan du vid behov få pedagogiskt stöd för att kunna genomföra dina studier. Behovet av hjälp bedöms individuellt. Om du har frågor gällande pedagogiskt stöd kan du kontakta Försvarshögskolans samordnare för studenter med funktionsnedsättning: funka@fhs.se.

Studentbostad

Du som är antagen till en utbildning vid Försvarshögskolan kan ställa dig i kö för studentlägenhet hos SSSB, Stiftelsen Stockholms Studentbostäder, sss.se.

Studenthälsan

Studenthälsan är till för dig som studerar vid Försvarshögskolan. Studenthälsan erbjuder medicinsk och psykologisk mottagning, ergonomisk rådgivning, hälsosamtal och kurser.

Studiedokumentation – Ladok

Uppgifterna från din anmälan och kommande studieresultat registreras i studiedokumentationssystemet Ladok. Vissa uppgifter ur Ladok lämnas vidare till Statistiska centralbyrån, Utbildningsdepartementet och Centrala studiestödsnämnden.

Studiemedel

För information om finansiering av studier med statligt studiemedel, se csn.se.

Studievägledare

Om du funderar på att börja studera vid Försvarshögskolan och har frågor om till exempel våra program och kurser, hur du kan sätta ihop din examen eller vilka möjligheter som finns på arbetsmarknaden är du välkommen att kontakta Försvarshögskolans studievägledning: studievagledning@fhs.se.

Terminstider

Höstterminen 2020:

31 augusti–17 januari

Vårterminen 2021:

18 januari–6 juni

Observera att utbildningsstarterna kan variera inom dessa datum.

Viktiga datum

Höstterminen 2020

16 mars Anmälan på antagning.se öppnar

15 april Sista anmälningsdag

9 juli Antagningsbesked med svarskrav

24 juli Sista svarsdag

30 juli Andra antagningsbeskedet

forsvarshogskolan.se

 facebook.com/forsvarshogskolan

 twitter.com/Forsvarshogsk

Försvarshögskolan